Anul XIII — Sibiiu, Duminecă 14/26 Ianuarie 1896 — Nr. 10

ABONAMENTELE

Pentru Sibiiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarchie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl. 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERȚIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oară 6 cr. a treia-oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplăcii Nr. 15.
Telefon Nr. 14.

Se prenumeră și la poste și la librării.

În România:
la dnul Carol Schulder în București, strada Labirint nr. 4.

Epistole nefrancate se refusă. — Manuscripte nu se înapoiază
Un numĕr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Resultatul?

În „ședința istorică“ a dietei dela 15 Ianuarie, Bánffy 'și-a sfîrșit rĕspunsul seu la propunerile lui Apponyi cam cu următoarele cuvinte: Deși nu împărtășesc și nu primesc propunerile positive, ci numai cele negative (adecă cari nu-'s înspre folosul naționalităților) ale lui Apponyi, totuși împărtășesc dorința lui și îndeplinirea ei privitor la desbaterile liniștite în dietă pe timpul milleniului. Dar' cu toate acestea, nu este exclus, că s'ar putè și discuta asupra propunerilor, deși nu garantez, de altfel vom vedè, etc. și încă o grămadă de asemenea siretlicuri și chițibușuri.

A doua zi „samsarii cinstiți“, ca d'alde Szilágyi, Csáky, Széll etc.“ s'au pus pe lucru și țineau conferențe peste conferențe, alergau din club în club, că doară-doară totuși vor putè reuși sĕ stabilească cel puțin legături de oarecare prietenie, dacă nu chiar de dragoste între cei doi cochetanți, ba optimiștii dintre ei nu se sfiau a pronunța la început și vorba: căsătorie-fusionare. N'au slăbit din samsarlîc nici după batjocorirea pe față a părții femenine în ziarele guvernamentale. Eată, spre pildă, ce scrie „P. Lloyd“ în numĕrul dela 16 Ianuarie, începêndu-'și articolul de fond:

„Chronologia acelei Ungarii, care încă n'a fost, ci va fi (alusie la cuvintele lui Széchényi), se începe, bine înțeles, dela ora când mântuirea omenimii ungare a sburat, în șese părți principale și nenumĕrate părticele secundare, gata și gătită, așa zis cu cisme și cu pinteni pe ele, din capul contelui Apponyi și s'a coborît în mijlocul adunării părinților patriei, care cu nerăbdare o așteptau“...

Și în acest stil mușcător batjocoritor este scris întreg articolul de o coloană și jumĕtate, sfîrșind cu aceste cuvinte:

„Și rostul întregei acestei istorii, care este? Toate vor sta așa cum au fost — nu va rĕmânè decât o aspirație națională mai mult căzută baltă. Noi nici decât nu plângem, că această problematică încercare, cu tot ce se leagă de ea, a fost zădărnicită“...

Astfel scriau toate foile guvernamentale, în care stăpâni absoluți sûnt Jidanii și numai unele dintre cele oficioase, unde și câte un biet creștin are câte-odată un cuvênt de spus, amăgeau pe naivi cu „speranțele împăcării“ millenare între fii nației „singure alc...“ Dar' samsarii lucrau și mai departe; nu se desnădějdueau de reușita „causei sfinte“ millenare. Au induplecat pe omul cu aspirațiuni naționale deșerte sĕ facă iuteiute încă un pas înainte, sĕ-'și depună cât se poate mai curênd proiectul detailat al propunerilor din „ziua istorică“. Apponyi s'a și hotărît la noul pas, dar' „P. Lloyd“ 'i-a prezis îndată la 19 Ianuarie soartea ce-'l așteaptă în Dietă.

„Disposiția spiritelor majorității și intenția leală a guvernului permit ca proiectul sĕ fie predat comisiunii parlamentare spre studiu... Dar' ce fel de soarte îi este reservată aici, este altă întrebare“.

Făcênd apoi calculul jidănesc și cumpĕnind în mod bánffyst foloasele ce ar resulta dintr'o apropiere cu Apponyi pe prețul propunerilor acestuia, spune categoric:

„Nu, bunavoință, care domnește nu numai în sinul partidului liberal, ci și în partidul național, de a se ajunge la o înțelegere cinstită, n'are sĕ fie compromisă printr'un experiment fără sorți de a reuși, prin urmare experiment menit a produce numai încurcături“.

Alergările jidănitului Csáky nu încetau nici după-ce oficioasele declarate, redactate în chiar biurorurile ministeriale nimiceau hotărît speranțele.

Astfel spre pildă într'o corespondență din Budapesta (adecă din cancelaria lui Bánffy), publicată în „Coresp. Politică“ dela 17 Ianuarie se spune, că „metoda urmată de Apponyi în acțiunea sa spre punerea la cale a unei împăcări între partidul național și cel liberal exclude din capul lucrului ori-ce înțelegere.....“

„Se poate, zice, că lipsa de resoluție bărbătească și neîncredere 'l-au împedecat a da unei idei „excelente“ (Aha!) o formă politicește acceptabilă. În loc de a pune la cale *fusionarea* prin pășire hotărîtoare, ar preferì sĕ realiseze o apropiere numai încet și din clapă în clapă și a nu face din această privință decât un pas mic, pe care 'l-ar putè apoi earăși sĕ-'l denege... Ministrul-president s'a arĕtat de sigur afară din cale de conciliant...!“

Și așa mai departe tot în sensul tragerii pe sfoară dintr'o parte și dintr'alta.

A doua oficioasă litografată, „*Budapester Correspondenz*“ dela 20 Ianuarie află „svonurile împrăștiate din isvor tulbure despre așa zisa coaliție sau chiar fusiune cu atât mai bătĕtoare la ochi, cu cât tocmai însuși contele Apponyi în vorbirea sa cu care a încungiurat discuțiunea, a declarat hotărît, că asemenea nisuințe trebue excluse cu acest prilegiu....“

„Declarația solemnă a contelui Apponyi a fost luată așa de serios(!!) de către cercurile normative, încât, cel puțin după-cum știm noi, din nici o parte n'a fost întreprinsă o mai mare încercare, care ar fi avut de scop o astfel de unire a partidelor, cum a arĕtat-o imposibilă însuși contele Apponyi“.

Am umplea prea mult loc, dacă am reproduce zisele semioficioaselor (*recte*: semi to-oficioaselor). Destul, că cu cât se apropia ziua voia sĕ facă un nou pas către pacea millenară, cu atât foile guvernamentale scriau în ton mai refusător, cu atât șansele „păcii millenare“ scădeau tot mai mult. Chiar în ziua aceasta își începe „*Kolozsvár*“ articolul seu de fond astfel: „La ceia-ce pomenesc de o fusionare sau de coaliție, lucrează fantasia“.

În numĕrul nostru de ieri (rubrica Parlamentul maghiar) am dat proiectul de resoluție depus de Apponyi în ședința dietei dela 22 c., prin care vrea sĕ întindă mâna de pace lui Bánffy. Astăzi, Sâmbătă, Apponyi are sĕ-'și motiveze proiectul. Fără însĕ a ști ce va spune, putem zice înainte, că din toată comedia înscenată pentru aruncarea de nĕsip în ochii naivilor nu se va alege nimic. Căci nu poate resulta nimic: și că nu se poate, o vom dovedì într'un viitor articol.

„Cine are sĕ judece“? Sub titlul acesta discută „*Gazeta Transilvaniei*“ eventuala retragere a dlui Dr. *Rațiu*, o idee lansată mai întâiu în secret de *disidenții* nostri ear' acum în public prin — „*Keleti Értesitő*“ și „*Pester Lloyd*“.

Eată observările „Gazetei“:

„Sĕ ne dăm seamă bine, ce vrea sĕ zică a pretinde retragerea dlui Dr. Rațiu în mijlocul confusiunii și a încurcăturilor de azi,

Ori a procedat în afacerea „Tribunei“ corect și așa cum a cerut dreptatea și interesul național, ori nu: e clar și invederat, că după toate cele petrecute, ear' mai vîrtos după scisiunea întêmplată la 11 Ian. a. c. astăzi numai presidentul Dr. Rațiu este care mai susține legătură între comitet și partid.

Au putut sĕ demisioneze oameni, ca Fodor, Barcianu, Comșa, a putut sĕ renunțe la activitatea sa în comitet chiar și Nicolae Cristea, dar' presidentul Dr. Rațiu nu-'i poate fi iertat a se retrage tocmai atunci, când cea mai grea rĕspundere, zace pe umerii lui, rĕspundere ce nu o are numai față cu membrii din comitet, ci față cu partidul însuși, față cu națiunea.

Și sĕ vrea, nu 'i-ar fi iertat în împregiurări atât de grele, când sûnt amenințate interesele de vieață ale partidului nostru național de a se da la o parte.

Nu! Dr. Rațiu mai mult ca ori-și-când trebue sĕ stee astăzi neclintit la postul lui, și nu-'i este iertat a șovăì nici un moment într'această îndatorire a sa, până-ce nu va fi dat seamă partidului și nu va fi primit avisul acestuia.

O voce internă ne spune, că Dr. Rațiu așa simte și așa gândește în aceste clipite ca și noi, căci trebue sĕ fie conștiu de pericolul ce s'ar naște pentru partid, dacă nu 'și-ar împlinì pe deplin datoria, ce-'i incumbă față cu el tocmai acum în zilele cele mai critice.

Îngrijirea cea mai de căpetenie a dlui Rațiu este și trebue sĕ fie azi de-a pune resolvarea crisei și a tuturor neajunsurilor ei în mâna bărbaților de încredere ai partidului, dându-le seamă despre toate cele facute și nefăcute, despre cele-ce s'au întêmplat și nu era iertat sĕ se întêmple și despre cele-ce nu s'au întêmplat și trebuia sĕ se întêmple.

Acestia și numai acestia sûnt chemați a judeca dacă bine-ori nu a procedat Dr. Rațiu și dacă este ori nu de lipsă sĕ se retragă.

Cei-ce fără considerațiune la autoritatea partidului și la dreptul seu exclusiv de a-'și da verdictul asupra procederii comitetului, informează pe contrarii neamului nostru în mod tendențios, cei-ce în *puterile lor cutezante* se cred destoinici a nesocotì și a brusca voința obștei partidului, aceia lucră conștient ori inconștient în folosul celor cari vor sĕ-'l omoare, lucră pentru triumful dușmanilor românismului“.

Din partea noastră observăm numai atâta. Dl Dr. Rațiu este conștient despre responsabilitatea ce o are și nici prin minte nu-'i trece sĕ se retragă. Dl Dr. Rațiu știe care e singurul for competent de a judeca definitiv în causă.

Prietenii lui Jeszenszky. „Gazeta Transilvaniei“ se ocupă și ea cu comunicatul oficios din „Keleti Értesitő“ — pe cari noi ieri 'l-am dat după „Pester Lloyd“.

Eată ce zice „Gazeta“:

„Credem a putè admite cu *siguritate*, că comunicatul a eșit din oficina lui Jeszenszky, care, *precum am aflat, a fost zilele acestea în Sibiiu, ca sĕ se orienteze asupra situației.* Aici își va fi luat omul lui Bánffy dela **vechii sei cunoscuți și prieteni**, informațiunile, pe cari acum le anunță lumii maghiare prin „Keleti Ertesitő“.

Într'alt loc „Gazeta“ observă:

„După-cum stau azi lucrurile și după-cum s'au pronunțat neînțelegerile în timpul din urmă *numai poate fi îndoială*, cine sûnt acei membri „*dirigenți ai mișcării naționale*“ sau mai bine zis *fabricanți de zizanii și de certe naționale*, cari tocmai în aceste momente de crisă supremă în sinul comitetului partidului, cer retragerea domnului Dr. Rațiu“.

Echouri.

Cele întêmplate și petrecute dela isbucnirea crisei sûnt obiectul gândirii și preocupațiunii tuturor oamenilor de inimă, cari au luptat vre-odată sau luptă și acum pentru causa națională.

Primim și noi, și Dr. Rațiu, din multe părți scrisori, în cari aflăm resunetul, echoul ce întêmplările ultimelor zile au provocat.

Am deschis rubrica Echouri ca pe rînd sĕ pulicăm câte ceva, ce e mai de valoare, din scrisorile ce ne vin. Unele sûnt așa de aspre la adresa disidenților încât deocamdată nu le putem da loc. Altele earăși amestecate fiind cu lucruri personale numai în escerpte le vom publica.

Scrisoarea ce urmează aici e dela un venerabil bĕtrân, care din tinerețe a luptat (și luptă și azi) pe terenul vieții culturale și politice a poporului nostru. Mai mult nu putem spune pentru a nu fi indiscreți. Scrisoarea a fost adresată dlui Dr. Rațiu.

*

X. — 23 Ianuarie n. 1896.

De când cu rĕsvrătirea dela „Tribuna“ am voit mai de multe ori sĕ-'ți scriu, dar' trebue sĕ știi, că eu din 20 Octomvrie a. tr. sufer greu de urmările unei boale complicate, inflamațiune de ochi, friguri nervoase, catar bronchial — și în fine de anemie provenită din slăbiciune în tot trupul, ear' vederea 'mi-a slăbit așa, de de-abia mai pot cetì câte o jumĕtate de oră, adese nici atâta, așa și cu scrisul.

Voiam în fine sĕ-'ți scriu la Bobotează, dar' o indisposițiune m'a împedecat, cred însĕ, că gratulațiunea dela un vechiu amic nici-odată nu e întârziată, apoi cum 'ți-aș putè gratula mai frumos decât salutându-te pentru bărbătească ta procedere în contra nemernicilor, cari până suferiați voi în temnițele Turcilor nostri, se îmbuibau în chiverniseala negenată și vĕ cântau mereu stereo-

---

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Singur.

Singur!

Și e seara de Crăciun. E preseara sĕrbătorii Nașterii a omului-Dumnezeu, a fiului celui preaînalt, care întregii lumi naștere a dat.

Sûnt singur!

Și afară e viscol, vêntul năprasnic isbește din când în când în geamurile înghețate, și pe când ascult, aplecat cu capul pe o carte, acest concert bisar al elementelor deslănțuite de afară, instinctiv mĕ apropiu de cuptor, ca-și-când 'i-aș cere scut în contra gerului.

Singurăte! Ce bine rĕsună numele tĕu în urechia pustnicului, care se tîrăe prin peșteri, se hrănește cu rădĕcini și apă de isvor numai sĕ scape de sgomotul și ispitele lumii; ce plină de farmec ești tu pentru geniul, al cărui suflet simțitor este sdrobit și decepționat la vederea perversităților și viițiilor societății.

Neînțeles, luat în rîs de oamenii superficiali, el se retrage în odaia lui săracă căci:

„Lumea ce a fost visat-o negăsindu-o nicăirea
„Își caută în sine însuși liniștea și fericirea“.
(*Vlahuță*).

Nu urĕsc lumea, nu 'mi-e iertat sĕ o urĕsc. Sûnt încă tinĕr.

La etatea aceasta, un tinĕr trebue sĕ fie încă plin de speranțe și ilusii, și sĕ caute totdeauna cu încredere în viitor. Inima lui trebue sĕ bată pentru idei mărețe, sĕ se entusiasmeze pentru idealurile omenimii și pentru cele ale poporului seu.

Cu toate aceste însĕ, acum când departe de ai mei, de cunoscuți și prieteni, când stau singur singurel în odăița mea, mĕ stăpânește o descuragiare hotarnică cu desperare, și cugete grele îmi sbuciumă creerul.

Se pare-că pesimismul negru, singurătatea pustie, și viscolul sĕlbatic au legat tovărĕșie, ca sĕ-'mi întunece gândurile, sĕ sugrume în mine ori-ce pornire pioasă, ori-ce credință în bine.

O, și știu prea bine, că sûnt pĕcătoase cugete aceste, pĕcătoase mai ales în seara aceasta, în seara de Crăciun.

„Pe pămênt pace și între oameni bunăînvoire“, căci se apropie sĕrbătoarea nașterii celui-ce un nou evangeliu a propoveduit printre oameni, evangeliul iubirii și al speranței.

Azi în toată casa românească e bucurie. Fiecare cearcă sĕ-'și uite pe un moment de grijile vieții de toate zilele și sĕ-'și petreacă, o seară între ai sei.

Da, sĕ-'și petreacă, toți sĕ-'și petreacă!

Numai eu stau singur în odaea mea. Singur? Ba nu, am tovarăși bravi: urîtul și pustiul. Dar' și eu sûnt creștin și pentru mine e seară de Crăciun. Eu de ce sĕ nu-'mi petrec? Eu de ce sĕ fiu singur, departe de ai mei, de cunoscuți, de prieteni?

. . . . . .

Vêntul isbește cu furie în ferestri. Mi-sĕ pare că-'mi rĕspunde un rĕspuns ironic, batjocoritor, de care mĕ înfiorez.

Și o jale nesfîrșită mĕ cuprinde, un dor nespus după vremi trecute demult încât nici nu-'mi vine a crede că au fost aievea.

Nu a fost totdeauna ca acum. Avut-am și eu o vatră părintească, care azi e spulberată de mânia sorții.

Avut-am și eu o mamă iubitoare în brațele căreia și sub privirile blânde ale ochilor ei găseam mângâiere și scut în contra ori căror năcazuri.

Și rînd pe rînd apar înaintea ochilor sufletului meu persoane iubite, cari azi toate s'au dus în locul de unde nu mai este reîntoarcere. Dar' pe când gândul rătăcește printre amintirile frumoase ale trecutului, somnul se apropie, se lasă plumb pe ochi mei, ear' capul cade pe mâni... și uitat e presentul, uitat e totul, numai amintirile din trecut se continuă într'un vis dulce . . . . . Sûnt earăși copil tinĕr de 6 ani. Trăesc fără griji, fără năcazuri în casa părintească.

E chiar seara de Crăciun.

În salonul cel mare îngerul 'și-a depus deja darurile, pe cari le aduce numai copiilor buni, cum sûntem și noi mai ales pe când se apropie Crăciunul.

Cu ochii și obrajii aprinși de bucurie și fericire stau cu frățiorii mei în giurul frumosului pom de Crăciun care se înalță mai până în plafon încărcat bogat cu zaharicale și nuci aurite, împodobit cu ghirlande de hârtie și cu zeci de lumini.

Lângă noi cu lacrimi de fericire în ochi stau părinții și se bucură și ei de bucuria noastră.

Și într'adevĕr nu cred sĕ fie o fericire mai mare pentru un părinte decât atunci când își vede copiii fericiți și veseli.

Jos lângă pomul de Crăciun e un coș cu jucării.

Biata mamă își dă toată silința, ca sĕ le împartă cu dreptate printre mititeii cu cari m'am și luat la ceartă asupra jucăriilor uitând de toate promisiunile, că vom fi buni și ascultători.

. . . . . .

. . . . . .

Tabloul se schimbă deodată visul ce nu cunoaște nici timp nici loc, trece cu iuțeală de o clipă peste un lung lung șir de ani și îmi presentă tablouri nouĕ:

Sûnt tinĕr de 19 ani, plin de ilusii și de idealuri.

E earăși seara de Crăciun.

O societate numĕroasă e adunată în casa ospitală a familiei.

Sûntem chiar la cină.

Pe fețele tuturor se poate cetì buna disposiție și veselie nefățărită.

Într'un colț retras al mesei șed eu și lângă mine.. ea. Ea, fericirea și sufletul vieții mele, copila cu ochii albastri ca cicoarea, atât de frumoși și atât de visători și de misterioși ca un basm oriental.

Uitată e lumea, uitată e chiar societatea de față, și eu par a nu trăì decât pentru moment pentru ea.

Blând și dulce privește ea în ochii mei ear' rîsul ei nevinovat, aproape naiv, produce în întregul meu fiori de plăcere și fericire.

Și pe când aplecat la urechia ei îi șoptesc vorbe dulci, de sub fereastră străbat deodată niște accente melodioase, la început atât de slabe, încât se pare o minciună de pe altă lume, apoi tot mai forte, și în fine cu toți putem distinge clar melodia, e frumosul „Suvenir de sinaia“.

Cântarea plăcută a ei...

Lung și fermecător se uită ea în ochii mei, ear' o caldă strîngere de mână mĕ rĕsplătește pentru surprindere aceasta plăcută ce 'i-am procurat.

. . . . . .

. . . . . .

Spăriat și buimăcit îmi ridic capul de pe mânile amorțite de frig.

Cine a cutezat sĕ-'mi turbure visurile atât de frmoase?

Cine m'a trezit la realitatea crudă.

Drept rĕspuns vîntul se isbește cu furie în geamuri.

Rĕspuns ce samĕnă unui rîs ironic și batjocoritor.

Focul s'a stîns în cuptor și frigul a năvălit victorios în odae.

Afară un orologiu bate 12 ore; se începe Crăciunul vestilor de pace și bunăvoire între oameni, numai sufletul meu e furtună și desperare.

Cluj, 7 Ianuarie 1896.

v. mol.

tipele şi sirenicele frase „Scumpii nostri întemniţaţi!“, „Iubiţii nostri martiri!“, „Venerabilul nostru preşedinte!“ şi „Iubiţii nostri martiri!“ etc. Dar' în fundul inimii lor ar fi dorit procletii, ca voi să nu mai scăpaţi şi când le dedeai un sfat te persiflau cu imprudenţa impertinentisimă: „cu regret aflăm dela Seghedin, că ven. nostru preşedinte sufere de insomnie!“ ear' după-ce eşiraţi din închisoarea ungurească, începură a vă face suspecţi, a vă calomnia şi în fine a să răsvrătì.

Ba nu s'au reţinut a scrie; „la gard cu bărânii, cari nici că mai înţeleg (sic!) lupta naţională“.

Bine făcuşi, că ai imitat pe marele învăţător al creştinătăţii, care gonì cu toiagul pe Handleii din biserica Ierusalimului, apostrofându-'i „afară de aici păcătoşilor, cari aţi făcut spelincă de lotri din casa tatălui meu!“ alungând şi tu pe Handleii nostri dela „Tribuna“, cari deveniseră impertinentisimi, primind instrucţiuni dela cei „cu frunza în buză“, cari ear' scriu epistole pline de blasfemie, că adecă astăzi Dumnezeul Românilor ar fi cutare, deci necondiţionat supuneţi-vă, căci de nu... teremtette! Acela, care la poruncă scrie articoli de „Milleniu“ şi ear' la poruncă le încearcă să ne spună, că mâne d. e. care va fi Dumnezeul Românilor? Dar' oare nu facurăm trista experienţa, că schimbându-se frunza pe apă, s'a schimbat (vai!) şi boierul, noi însă pe slugoii (lichelele) boierului, pe acesti leproşi, cari scriu asemenea spurcăciuni şi blasfemie, trebue să-i înlăturăm, pe închinătorii lor de aici să-'i nimicim, ca să nu infecteze cu lepra lor inteligenţa şi poporul nostru cel sănătos.

Dumnezeul Românilor este acela, care 'i-a scos din întunerecul secolelor, din furtunile timpurilor nefaste, în cari perise şi numele lor şi al patriei lor, — care 'i-a ajutat de s'au ivit în lume — eşind ca şi Lazar din mormânt — cu numele lor latin, afirmându-se prin limba lor, de coloni ai eternei Rome şi constituindu-se în state viguroase, care 'i-au ajutat de s'au consolidat şi au progresat, de astăzi sânt respectaţi în concertul popoarelor libere, cari au dat putere de resistenţă acestui popor latin de a nu peri sub jugul cel millenar aici şi airea, acest Dumnezeu, căruia s'au închinat strămunii, este Dumnezeul Românilor. Acesta îi va ajuta şi în viitor a-'şi aduna membrele risipite, închegându-le şi întărindu-le mereu. Idoli cioplţi Românii nu cunosc, nici li-se închină, căci scris este: „nu vă nădăjduiţi în boieri, în fii oamenilor, întru cari nu este mântuire“. Toţi cei-ce luptă pentru causa românismului, instrumente sânt de lut în mâna maiestrului divin, fire-ar ei boieri mari, prelaţi sublimi, sau fi simpli de ţerani, deopotrivă sânt.

Dela fraţii lor liberi, cei subjugaţi nu cer milă, ci pretind ajutor moral şi material şi datori sânt a le da, pentru-ca luptă în neajunsuri pentru causa eminamente comună tuturor Românilor, şi dela succesul acestei lupte depinde chiar şi existenţa statului românesc. Aceasta le-am spus-o noi, cei de dincoace, celor mai mari bărbaţi de stat de dincolo, cari astăzi nu mai sânt, durere! între noi, şi ei au recunoscut acest adevăr. Deci — scară pentru suirea unui sau altui boier, nu ne punem, nici marionete nu vrem să jucăm pe sfoara Policinelului, fire-ar cât de dibaciu machiavelistic păstrându-ne demnitatea, vom susţinè lupta după-cum ne dictează situaţiunea noastră.

De mult mă ocup de ideea emancipării noastre de influenţa directă de din afară, şi acum mai mult ca altă dată, ca să nu atârnăm de capriţiile unui sau altui ambiţios, sau chiar vanitos, care dacă nu-'i urmezi orbiş, ameninţă „cu sacul sau cu biciul“. Ştii bine, că la 1881 propusese în conferenţa dela Sibiiu „să ne creăm fonduri“ pentru acţiunea noastră politică, dar' ştii bine, că numai un om zise, înţeleg pe dl * şi eată eu declar, că pe tot anul dau 600 fl., ear' ceilalţi au tăcut ca peştele. Toţi acestia sânt marionete, cari se svîrcolesc în sus şi în jos pe sfoară, şi se toacă în capete, după-cum îi trage pe sfoară policinelul, dar' în cap au tăriţă, nu chialm.

A sosit timpul, ca cele 3 milioane de Români să sacrifice, căci altă faţă va lua lupta noastră şi adversarii nostri văzând, că noi din puterile noastre luptăm, nu vor mai putè zice, că sântem sumuţaţi din afară, altmintrelea vor trata cu noi, vor fi siliţi la împăcăciune şi înţelegere.

Dela tine, frate *. . . ., una doresc, ca, precum bine ai început, aşa cu tărie să perseverezi până în fine. Tu eşti om bătrân, şi nu la bătrâneţe te vei umilì dinaintea celor-ce urlă ca lupii. Cetii astăzi în „Pester Lloyd“, că vrei să te retragi, în urma presiunilor ce se fac, aceasta ar fi mare greşeală, căci ai ceda presiunii oamenilor imorali, cum ştiu toţi cari au înscenat campanie în contra ta şi a majorităţii comitetului. Ce să-'ţi vorbesc eu de cel-ce fusese pus capră la curechiul din grădina institutului de fete, care după o chiversineală suspectă fu trimis, apoi făcù bunul geschäft cu voi pentru „Tribuna“, ce despre altul asemenea chivernisitor nerăspunzător la acelaşi institut de fete? amândoi cu frunză 'n buză, pasc la verze într'o grădină mai avută în fructe ce despre furul muierii altuia? Ce despre altul, în ale cărui fapte să văd încă urmele aberaţiunii mintale de care suferise? Şi în fine, ce despre încăpăţinerea fostului tău adjunct? Acesti oameni să conducă aici causa noastră cea mare, cea sfântă? De cei-ce latră să nu te sparii, căci n'au dinţi.

Mult m'am mirat de fratele nostru părintele Vasile, care umilit foarte se întoarse a casa şi primul şi eclatantisimul seu pas de umilinţă fu de a se alătura sfiicios şi cam ruşinos, ... la protestul acelor resvrătitori complotişti. „Saubere Gesellschaft!“ „*O Ierum! Ierum! quenta mutatio rerum*“, în loc să stee şi să cază cu soţii sei de suferinţe!

Marea majoritate a Româniilor, inteligenţă şi popor, te vor spriginì, aprobând purcederea ta, nu ceda nici un pas, cu atât mai puţin să recezì dinaintea lucrării suterane, sau chiar faţă cu ameninţările ce 'ţi-se fac prin sateliţii . . . .lui, căci mare rău ar urma pentru causa noastră naţională.

La proximele alegeri, mandatarii alegătorilor români, întrunzi în conferenţă se vor pronunţa, şi atunci va fi timpul de a te retrage, de va fi să te retragi, văzând, că conducerea causei s'a pus în mâni harnice, conştienţioase şi integre.

Alaltăieri primii „Revista Orăştiei“, sărmana redacţiune! crede, că ea trebue să mă informeze pe mine!!

Doamne, câte aş mai avè aţi mai scrie, dar' şi aceste 'ţi-le-am scris cu încordarea ochilor. Te salută şi îmbrăţişează al tău vechiu amic.

Voci din comitet.

După-ce am arătat raportul voturilor în ultima consfătuire din Sibiiu, trebue să mai adaugem — pentru clarificarea deplină a situaţiei — şi părerile acelor membri din comitet, cari n'au putut să vină la consfătuirea din Ianuarie. Dăm mai la vale părerile alor patru membri.

Şi numai din acestea se vede, că majoritatea membrilor e pe partea susţinută de presidentul Dr. Raţiu. Astfel se poate spera, că doar' în scurt se vor putè delătura toate pedecile, ca după atâtea certe interne, să putem revenì asupra causei însaşi, pentru a o duce înainte, acolo, unde trebue ca ea să stee mai ales în acest an de mare însemnătate, al milleniului.

Eată vocile membrilor din comitet.

Domnule redactor!

Ne este în prospetă memorie trista împregiurare, prin care confraţii din Bucureşti E. Brote şi S. Albini în articolii publicaţi în „Gazeta Poporului, din Bucureşti sub titlul de „Lămuriri“, mai bine li-ar fi zis: „Întunecimi“, s'au silit a seduce publicul mare românesc, enarând crisa isbucnită la „Trib.“ într'o formă inversă şi neadevărată, afirmând, că presidentul comitetului naţional a exoperat secuestrul asupra „Institutului Tipografic“ şi a foilor partidului naţional pe basa unui document fictiv, extradat de dl L. Albini, proprietarul institutului amintit, deşi după d-lor acest domn ar fi în posesiunea unui document real, care ar dovedì dreptul d-sale — un neadevăr acesta, care s'a discreditat pentru totdeauna înaintea oamenilor de bine, cari ştim, că acel institut şi ziarele edate întrînsul e avere naţională câştigată din filerii naţiunii, ear' nu din sudoarea dlui L. Albini.

În numerii primi ai „Tribunei“ din a. curent, se vede aceasta din acte a căror putere de probament, nu e, şi nu poate fi trasă la îndoeala nici chiar din partea dlor L. Albini şi comp., cari luptă a se ţinè cu forţa în folosinţa acestei averi naţionale, la cari n'au titlu de drept, nici valoare de un filer.

E evident deci, că presidentul comitetului naţional în urma mandatului primit dela comitet faţă de renitenţia dlui L. Albini dovedită în faţa aceluia în şedinţa din Nov. anul expirat, şi în urma mandatului şi hotărîri tuturor membrilor întemniţaţi datat în Vaţ a trebuit să facă toţi paşii pentru asigurarea averii naţionale, care se exploata de mai mulţi ani de către amintiţii domni, în mod volnic, fără de a fi văzut comitetul dela dînsul vre-un comput despre chivernisirea acelei averi încredinţate dlui T. L. Albini, şi din venitul foilor conduse de dl Russu Şirianu et. comp., ba în urmă d-lor desconsiderând şi cele mai elementare cunoştinţe de drept, au venit la nefericita idee de a-'şi forma drept la averea naţională, evident e deci, că dl Liviu Albini a abusat de partea materială, ear' dl Russu de partea redactării ziarelor naţionale, ne mai recunoscând nici o autoritate peste dinşii, şi substrăgându-se dela ori-ce disciplină.

Această stare de lucruri devenind nesuferibilă, membrii comitetului 'şi-au pronunţat verdictul lor asupra neexactităţii acestor domni încercând a-'i aduce la reson, evident e deci, că averea naţională este mărul de ceartă! Sânt deci în rătăcire toţi aceia, cari ţin şi afirmă, că între membrii comitetului ar fi causat divergenţa în chestiunea noastră naţională, deoare-ce toţi luptă pe basa programului naţional, şi divergenţa o formează singură*) partea materială! această parte odioasă la noi, care totdeauna a fost mult puţin în mod abusiv condusă.

Şi ce voeşte azi preşedintele comitetului cu majoritatea membrilor, decât asigurarea averii naţionale? şi e oare aceasta un păcat? E consult a lăsa averea naţională dlui L. Albini? E consult a concede dlui Russu conducerea foilor naţionale, spre a improşca în continuu în toţi membrii însemnaţi ai naţiunii noastre? a lua o rolă de satiric în foile naţionale? şi a sădì ură şi desbinare în detrimentul scumpei noastre naţiuni? În modul acesta vor dnii Dr. Lucaciu şi cei 5 protestatori să se conducă afacerile naţionale? În modul acesta vor d-lor asigurarea averii naţionale? Apoi dacă d-lor sânt sinceri şi neinteresaţi după verdictul d-lor din chestiune cum vreau ei a susţinè dar' în consecuenţă starea abnormală ivită la „Tribuna“ şi Institutul Tipografic? Vin d-lor în urma mandatului dat presidentului pentru asigurarea averii naţionale a-'l suspiciona pentru împlinirea deobligamentului seu? Ori sânt d-lor îndreptăţiţi a repune starea detestabilă dinainte de secuestru ear' în ogaşa sa, şi sancţiona dreptul de proprietate celor-ce cu forţa vor a exploata averea naţională? Triste idei şi dureroasă procedere! D'apoi ce va zice naţiunea, când d-lor îşi dau sucursul la înstrăinarea causei naţionale, adunată din filerii naţiunii însaşi?

Întrebărei acesteia, care nici un om de bine, cu atât mai puţin cred, că le răspunde cu da domnii jurisconsulţi ce au subscris protestul ce nu le poate servì de onoare naţională, atunci când dînşii vor a restituì starea abnormală dinainte de secuestru, şi a concrede chivernisirea averii naţionale acelora, cari cu forţa vor a 'şi-o însuşi sieşi, ear' conducerea ziarelor naţionale, să o concreadă dlui Russu, ca autoritate spremă, cu putere discreţionară, care a dovedit, că nu recunoaşte preşedinte în comitet! Triste concepte! Triste stări de lucruri! Eată ce spriginesc d-lor, eată nodul adevărat! Să ştie dlor însă, că acea avere adunată din filerii naţionali nici-odată nu vom mai concede să fie exploatată de unii singuratici fără de controla şi conducerea comitetului naţional, deci procederea dlor din comitet, cari în contrazicere cu hotărîrile anterioare aduse şi de dînşii spriginesc azi abusul în chivernisirea averii naţionale, şi pretind restabilirea stării triste dinainte de secuestru, e detestabil, şi iuţeşte discreditarea comitetului în ochii partidului naţional, care n'ar dispune de energie spre a putea conduce afacerile încredinţate lui, o idee divulgată de dnii Brote si comp.: în epistola adresată conventiculanţilor în „Braşov, şi infiltrată şi în cei 6 dni, cari au subscris protestul *divulgat urbi et orbi*, prin care 'şi-au dat un atestat de nedisciplină, şi procedere necorectă şi condusă de interese personale.

O stare de lucruri şi aceasta, care în sinul unui partid e nesuferibilă şi ţinteşte la anarchie!

Evident e, că abusul cu averea naţională spriginit de dl Dr. Lucaciu şi cei 5 consoţi de protest, a născut divergenţa între membrii comitetului, şi această ruptură nefericită sau grea cum o numesc spriginitorii celor-ce vor a-'şi însuşì în mod clandestin averea naţională se poate foarte uşor vindeca, se poate amputa într'un mod fericit, dacă dnii L. Albini şi Russu se vor desbrăca de interesul personal, şi în mod cinstit recunoscându-'şi culpa vor recunoaşte dreptul de proprietate a partidului naţional la „Institutul Tipografic“ şi foi, şi se vor supune în conducerea acelora la dispositiile comitetului naţional, ca singurul for competent a dispune peste acea avere naţională, câştigată din filerii naţiunii, ear' nu din sudoarea domnialor.

Am speranţa în D-zeu şi bunul geniu al naţiunii noastre, că ne vor ajuta ca să trecem şi peste această calamitate creată de oamenii nostri, şi vom putè restabilì disciplina sdruncinată şi făcută ilusorie, de către amintiţii dni, cari 'şi-au luat refugiu la fapte necualificabile, carl sânt de natură a gangrena întreg organismul partidului nostru naţional, şi pentru care îi facem răspunzători înaintea naţiunii, şi înaintea lui D-zeu.

Reghin, la 22 Ian. 1896. *B.*

*

Un alt membru al comitetului ne scrie următoarele:

„În tesă generală de sine se înţelege, că aderez şi spriginesc acestea:

1. Asigurea „Institutului Tipografic“ ca avere naţională.

2. Independenţa absolută a ziarelor de Bucureşti şi Budapesta.

3. Conducerea politicei noastre să fie aici în patrie prin comitetul naţional.

4. Disciplina în partid şi în dirigiarea ziarelor partidului numai prin comitet şi prin presidiul seu să fie susţinute.

5. În consecuenţa pentru toate faptele corecte presidiul trebue spriginit şi autoritatea lui susţinută“.

*

Un al treilea *membru din comitet* scrie:

„Regret, că nu am putut participa la şedinţa conchemată pe 10 Ianuarie, pentru-ca şi în persoană să-'mi pot exprima părerea de rău asupra scandalului scârbos şi la noi ne mai pomenit, provocat într'un mod neomenesc de Russu-Şirianu şi T. Albini faţă de d-ta şi procedura corectă ce ai urmat-o pentru de a asigura dreptul de proprietate ce-'l ai d-ta ca mandatarul nostru asupra Institutului Tipografic. Eu în toate îţi aprobez procedura de până acuma, mă alătur aceleia şi te rog să ne mântueşti de oameni, cari, precum se vede, numai atunci se simţesc în elementul lor, când pot provoca scandale.

*

Al patrulea membru, care scrie Drului Raţiu, se declară astfel:

„Am cetit, că sărbătorile trecute v'au fost neplăcute prin intrigile ţesute de unii ambiţioşi, scârboşi, dar' te felicitez, dle Dr., că ai păşit cu bărbăţie contra lor — drept-aceea, eu sânt de părere, că la nici un cas renitenţii să nu se reprimească în redacţiunea foilor partidului naţional“.

Din parlamentul maghiar.

Şedinţa din 23 l. c.

Se continuă desbaterea budgetului de interne.

Deputatul Szinay, se ocupă cu miseriile administraţiunii în comitate şi spune, că prin ridicarea unei acuse în contra ministrului, pentru că desconsideră autonomia comitatelor şi a comunelor, seria gravaminelor încă nu s'a sfârşit. Procedurile de volnicie sânt imense pe toată linia, în toate comitatele.

Deputatul Sima Ferencz, deduce din descreşterea numărului alegătorilor, că sub sistemul actual de guvernare populaţiunea este expusă unei ruinări continue. Nu este adevărată afirmarea ministrului, că numărul alegătorilor ar fi supus fluctuaţiunilor firesti, crescând şi decrescând, ci e fapt constatat, că de 25 ani încoace acest număr tot scade. Apponyi înzadar se nizueşte a indigita dispositiunile pentru de a obţinè alegeri curate, căci ministrul de interne totuşi nu va lucra conform acelor dispositiuni.

După aceste expune deputatul Bujanovics, folosindu-se de o mulţime de documente, abusurile săvârşite la alegerea din Girált. Aşa argumentează, că gendarmeria a fost pusă la dispositia corteşilor partidului guvernamental. Citeşte apoi un protocol, în care se dovedeşte, că pretorul cercual şi conducătorul de matricole au venit peste noapte într'un sat şi cu ajutorul gendarmilor a adunat pe alegători, ear' aceia, cari nu au voit să se supună corteşilor guvernamentali, au fost maltratati.

Ministrul Perczel declară, că nici când nu a tres la îndoeală *bona fides* a deputatului Bujanovics. El a cerut numai argumente, ear' acum avându-le la îndemână, va introduce negreşit cercetare amănuntă în chestia aceasta.

Mai vorbind deputaţii Hodossy şi S ma în chestiuni personale, şedinţa se încheie, fără de a se fi votat.

Din România.

Crisă ministerială.

„Gazetei Transilvaniei“ 'i-se scrie din Bucureşti (23 Ianuarie):

Prin întreaga capitală nu se vorbeşte de alta, decât de „crisa ministerială“, care acum e declarată. Ieri s'au adunat ministrii, şi se zice, că au încercat să hotărască pe dl Fleva să părăsească ministerul. Fleva însă, după-cum anunţă *„Epoca“*, a respins toate propunerile şi a declarat, că *se va presenta înaintea Camerei*, care va hotărî. Ministrii Cantacuzino, Budişteanu, Pallade şi Stoicescu 'şi-au pus dimisiile la dispositia prim-ministrului Sturdza pentru cas, dacă Fleva n'ar voì să demisioneze. Ministrul-preşedinte Sturdza şi ministrul Statescu n'au luat încă nici o hotărîre. Azi se va ţinè un consiliu de ministri, în care se va limpezì situaţia.

Într'alt loc zice „Gazeta“:

Crisa va dura încă până mâne, motivul acestei amânării este împregiurarea, că astăseară toţi ministri trebue să asiste la prânzul parlamentar. În culoarele camerei se vorbeşte deja, că portofoliul dlui Fleva îl va lua prim-ministrul Sturdza şi în casul acesta dl Ferechidi va lua portofoliul afacerilor străine. Se mai vorbeşte apoi, că în cas dacă se va depărta din minister dl Paladi, atunci locul lui îl va ocupa Al. Djuvara.

CORESPONDENŢA „TRIBUNEI“.

Din giurul Albei-Iulia, 21 Ian. 1896.

Lucruri triste.

În 16 Ianuarie doi Moţi din Vidra-de-jos au dus mere de vânzare în comuna Totoiu, însă cumpărători cu bani puţini se aflară, mai mulţi doriau a mânca mere fără bani.

Unul şi altul îşi luau câte un măr şi se depărtau, chiar şi judele comunal I. Popescu s'a admis la aşa un atac asupra merelor, fără-ca să le plătească. Aceasta cei doi vânzători nu o putură privì în tăcere, ci au reclamat plătirea, dar' în loc să dee plata, el abusând de oficiul seu brevi manu li-a confiscat o păreche de desagi pline cu mere.

Văzând bieţii Moţi această fărădelege s'au grăbit a părăsì acea comună, cu oameni neomenoşi şi s'au depărtat către Drâmbari. Dar' nu a fost destul cu această păgubire a lor, ci vre-o 12 feciori s'au luat după ei şi au încercat a-'i silì după-ce 'i-au ajuns departe în hotar, a le da mere ameninţându-'i cu pari şi bâte, şi numai întâmplării, că locuitorii din comuna Drâmbari eşiseră în partea aceea a hotarului şi văzură acel atac în drum, este a se mulţumì că acei tineri destrăbălaţi nu-'şi putură ajunge scopul lor.

Fapta aceasta s'a întâmplat în ziua mare şi în Totoiu aveau oamenii ordinei ştire despre această urmărire, fără-ca cuiva să-'i vină în minte de a împedeca această nelegiuită urmărire alor doi bieţi oameni, cari cu multă trudă îşi câştigă pânea de toate zilele.

Adecă în Totoiu nu se sfiesc a întimpina pe fraţi români în mod aşa brutal? Iubirea de neam şi simţul creştin atât a decăzut, încât pe fiii celor-ce au eluptat libertatea din iobăgie a ţeranilor români, astfel îi tratează în comunele curat româneşti?

Nu-'şi aduc aminte, că fără lupta acelor Moţi, ei nu ar fi ajuns la moşiile cele grase de pe Valea Mureşului? Preoţii şi învăţătorii sânt chemaţi a lumina poporul şi a-'i abate dela aceste rele porniri.

Au biserici şi şcoale, dar' fapte ca acestea dovedesc, că puţin folos are poporul de ele. *Cunctator.*

CRONICĂ

Sibiiu, 25 Ianuarie n. 1896.

Şcoalele grăniţereşti. La raportul nostru din nrul 8 adaugem, că capitalul fondului central, care se urcă la 370.750 fl. numai capitalul neatintingibil al fondului, dar' adăogându-se la acest capital şi banii gata, starea lui se urcă la suma de 390.000. Notăm, că presidentul comitetului *David bar. Ursu*, de 25 de ani de când stă în fruntea comitetului nu a primit nici când nici salar, nici dineme din fond. Asemenea vice-presidentul, cassarul şi controlorul încă nu primesc salar, ba casarul dl căpitan *Nicolau Sándor de Vist* a abzis în favorul fondului şi de renumeraţiunea anuală de 300 fl. deja preliminată, şi astfel în 3 ani de când serveşte a lăsat în fond 900 fl., din care causă adunarea generală 'i-a exprimat cea mai adâncă mulţumită şi recunoştinţă protocolară. Singur numai secretarul comitetului Arseniu Bunea a fost salarisat, căruia, după-ce nu numai comisiunea financială, dar' şi însuşi comisarul regesc br. Szentkereszty s'a convins prin comptabilul şef al comitatului Hunedoara, despre corecta şi conştienţioasa administrare a fondului, adunarea generală având în vedere, că de 19 ani stă în serviciul ei, 'i-a urcat salarul. După informaţiunile cele mai autentice ce 'mi-le-am câştigat, spesele administraţiunii a fondurilor grăniţeri'or precum chiria cancelariei concelist, servitorii, paşual de cancelarie şi inclusive competenţele secretarului, abia se urcă anual la suma de 2000 fl.

*

Armonie între popor şi preot. Din Roşia-săsească ni-se scrie: Spre a mă recrea pe timpul feriilor de Crăciun, am petrecut în apropiata comună Roşia, şi luând parte la toate slujbele bisericeşti de Crăciun, Anul-Nou şi Boboteză, m'am convins, că unde e conducător bun, toate merg în regulă şi bine, este armonie perfectă. Am constatat aceasta îndeosebi în ziua Sf. Ioan Botezătorul, care a fost şi ziua onomastică a preotului local. Poporul ca să-'şi arete recunoştinţa faţă de preotul, a ales o deputaţiune până la 20 bărbaţi, poporeni mai tineri, la cari s'au mai alăturat încă şi alţii, şi în frunte cu învăţătorul s'au postat înaintea ferestrilor casei preotului pe la 6 ore a. m., şi după cântarea unei poesii, învăţătorul I. Olariu, rostì în numele deputaţiunii şi al întregului popor o cu-

---

*) Nu împărtăşim această părere. Red.

vêntare, în care aminteşte faptele bune şi frumoase ale preotului sĕvîrşite în decurs de 42 ani, cu edificarea bisericii, a şcoalei, fondul bisericesc, de unde se plăteşte învĕţătorul, apoi tovărĕşia de agricultură, banca de împrumut şi alte 2 reuniuni femeeşti în comună înfiinţate tot sub conducerea actualului preot, care a fost totodată şi preşedinte al acestora. În fine emoţionat până la suflet, preotul abia putù rostì vre-o câteva cuvinte de isbucnirea aproape în plâns, mulţumind poporului, care a fost poftit în casă dânduli-se o cină, după care între cele mai vesele convorbiri şi cântări au petrecut până la 10 ore seara. Lăudăm pe bravul preot! *V. B.* p.

*

Circular ministerial. Ministrul de agricultură Darány, a exmis un cercular de urgenţă, prin care interzice trimiterea de rîmători la Steinbruch, începênd cu ziua de 25 Ianuarie din motivul boalei ce a isbucnit acolo.

*

„Timpul“ scrie: „Prin proiectul dlui Fleva depus Marţi la Cameră, numĕrul subprefecturilor se reduce dela 227 la 120. Eată câţi subprefecţi va avè fiecare judeţ: Argeş, Dolj, Gorj, Ilfov, Mehedinţi, Prahova şi Vĕlcea câte 5; Bacău, Buzĕu, Câmbovița, Ialomița, Iaşi, Olt, Rîmnicul-Sărat, Romanaţi, Succeava, Teleorman, Tulcea şi Vlaşca câte 4; Botoşani, Constanţa, Dorohoiu, Fâlciu, Muscel, Neamţu, Putna, Roman, Tecuciu, Tutova şi Vasluiu câte 3 şi Brăila şi Covurluiu câte doi subprefecţi“.

*

Întreprinderi folositoare. De câtăva vreme iubitorii de literatură românească, au de înregistrat un eveniment îmbucurător. Librarii nostri se întrec care mai de care sĕ dea la iveală, fie traduceri ale operelor celebre din literatura străină, fie scrieri originale mai de valoare a literaţilor români. Rînd pe rînd, dnii Samitca, Şaraga şi Müller, au editat o mulţime, în biblioteci de popularisare, o sumă de capo de opere ştiinţifice şi de fascicole literare. Fară îndoeală, lupta aceasta de întrecere între aceia cari debitează hrana noastră intelectuală, are şi un caracter negustoresc. Puţin ne impoartă însĕ pe noi dacă dnii Müller ori Şaraga sûnt călĕuziţi în intreprinderile dlor numai de dorinţa unei dobânde mari, — ceea-ce ne interesează în prima linie e, că din această concurenţă profită literatura că din intreprinderea asta, vom trage un folos considerabil.

*

Seria conferenţelor la Ateneul din Bucureşti. Sâmbătă seara s'au întrunit membrii Ateneului şi au hotărît seria conferenţelor din anul acesta. S'a hotărît, între altele, un ciclu istoric de şese conferenţe, cari, zice „Timpul“, vor avè între ele un fir conducĕtor tras din idea naţională. Aşa de pildă, dl V. A. Urechiă va ţinè o conferenţă cu titlul 896. Această dată se referă la milleniul, pe care Ungurii vor sĕ-'l sĕrbeze în primăvara anului 1895. Dl Ionescu Gion va ţinè deasemenea o conferenţă foarte interesantă asupra frescei, care este de executat în sala de spectacol a Ateneului. Cu această ocasiune conferenţiarul va relata diferitele epoce ale istoriei noastre naţionale, ce vor trebui sĕ fie reproduse şi întrupate în această frescă. Ziua când se va începe seria conferenţelor, nu s'a hotărît încă.

*

România. La ministerul de interne se lucrează un proiect pentru reglementarea muncei condamnaţilor din penitenciare.

*

Dl Dr. Ghiţă Pop va ţinè de acum înainte cursul literar de literatura germană în fiecare Mercuri, dela orele 4 —5 la universitatea din Bucureşti. Va continua a vorbì asupra lui Schiller. Cu privire la exerciţiile practice se va traduce Werther de Goethe.

*

Cas de moarte în familia regală din Anglia. Ginerile reginei Victoria, principele Henric de Battenberg, soţul principesei Beatrice, a muritţin zilele acestea pe încrucişatorul „Bloncis“ în drumul seu spre Africa. Principele s'a născut la 1858 şi a fost fratele mai tinĕr a cunoscutului Alexandru de Battenberg. S'a căsătorit în anul 1885 şi a lăsat 4 băieţi, dintre care cel mai mare are 10 ani. Se crede că a căzut jertfă climei africane, îndeosebi morbului „malaria“. Telegrama despre moartea lui a sosit familiei regale numai după 2 zile.

*

Înmormêntare. Din Gherla ni-se scrie: „Azi în 22 Ian. n., în orele de după prânz s'a sĕvîrşit după ritul bisericii gr.-cat. înmormêntarea regretatului advocat *Grigorie Ştefu*, fisc diecesan, fost delegat la mai multe conferenţe naţionale şi de curênd ales în cercul Iclodului de representant în congregaţiunea comitatensă, din partea Românilor... Ceremonialul bisericesc 'l-a îndeplinit dl protopop Alexandru Leményi, asistat de profesorii: Dr. Octavian Domide şi Ilarie Boroş. Discursul funebral, străbătut de o puternică şi mângâioasă credinţă 'l-a rostit dl Dr. Domide; ear' dl Boroş a luat obicĕuuitele „iertăciuni“, tălmăcind în adânc mişcătoare cuvinte tânguiosul bun rĕmas al defunctului şi iubirea lui nemărginită faţă de întristata-'i familie... Inteligenţă română şi străină din oraş, rudenii multe şi numeroşi prieteni ai familiei din diferite părţi, cu viu regret 'i-au urmat sicriul până la mormênt, unde chorul melodios al teologilor, a cântat pătrunzĕtor, jalnicile versuri funebrale, obicĕuuite în ritul bisericilor române... Ocrotitorul a toată lumea odihnească-'l în pace, ear' celor care 'l-au perdut, aline-le durerea!“

*

Foaie politică fără cauţiune. Elisabeta Vig, o Unguroaică din Panciova, a publicat în foaia sa „Délvidéky Hirado“ mai mulţi articoli politici, fără de a fi depus cauţiunea. La provocarea, ca sĕ depună cauţiune, ea a rĕspuns prin aceea, că a înfiinţat încă o foaie politică, tot fără canţiune. Pentru acest fapt, care pe editorul unei foi nemaghiare 'l-ar fi costat poate o desĕvîrşită ruină, coconiţa Vig a fost pedepsită cu 60 fl. pentru delictul poliţian de presă. Sentenţa în acest chip a fost aprobată de toate trei forurile.

*

Floricele de stil. Într'un ziar românesc găsim următorul titlu de cronica!

„Cea mai *bĕtrână* (:) *pomadă* pentru creşterea pĕrului“.

În acelaşi ziar mai cetim:

„*Nime* (!) altul, decât Viena a făcut acest început“.

*

Hymen. Dl Dimitrie Oancea, comerciant din Sĕlişte şi d-şoara Ana D Chirca, anunţă cununia lor, care va avè loc Duminecă, în 21 Ianuarie (2 Februarie) 1896 la orele 4 p. m. în biserica cea mare din Sĕlişte.

— Dl Ioan Neamtiu, şi d-şoara Marie Hulpusiu, anunţă sĕrbarea cununiei lor, ce se va ţinè Duminecă în 21 Ianuarie (2 Februarie) 1896 la 11 ore a. m. în biserica gr.-cat. din Alămor.

VIEAŢA SOCIALĂ.

Învitări.

Corul bisericesc din Cuvin arangiază Duminecă în 2 Februarie n. 1896, în sala hotelului din „Gyorok“, în favorul şcoalelor din Cuvin, *concert* împreunat cu *dans*, la care cu toată onoarea învită. Preţul de întrare: pentru familie 1 fl., pentru persoană 50 cr. Începutul la 7 ore seara. Ofertele marinimoase sĕ se trimită înv. Dimitrie Popovici în Cuvin, p. u. Gyorok, cari împreună cu suprasolvirile, se vor cuita pe cale ziaristică. Damele sûnt rugate a se presenta în costume cât mai simple.

Program:

1. „Cu vrednicie“, executată de corul mixt, sub conducerea înv. D. Popoviciu. 2. „Limba mea“, poesie, declam. de Giula Suciu, şcolăriţă. 3. „Bobocele şi inele“, cor mixt. 4. „Cânele soldatului“, declamată de Ioan Igreţiu, şcolar. 5. „Brĕul popii“, cor mixt. 6. „O ce veste“, cor mixt de G. Dima. 7. „Paţania beţivului“, de Th. Speranţă, declamată de Achim Bradin, corist. 8. „Uite mamă“, cor bărbătesc. 9. „Lume, lume“, cor bărbăt.

*

Învitare

la balul ce se va arangia la 8 Februarie n. 1896 în Năsĕud, în sala de gimnastică dela gimnasiu. Venitul curat este destinat în favorul fondului şcolarilor lipsiţi în cas de morb. Preţul de întrare: pentru o persoană 1 fl. v. a., pentru o persoană în familie 80 cr. v. a. Începutul la 8 ore seara.

*

Declaraţiune.

Pusune-am într'o acţiune sgomotoasă de vre-o 6 sĕptĕmâni încoace, sĕ arangem un concert de colorit românesc, fiind pătrunşi de cea mai mare bucurie şi plăcere, că putem da m. on. public român un isvor de delectare, o ocasiune bună şi aleasă de a convenì din deosebite părţi, şi acum în preajma concertului pentru toate acestea ce sĕ auzi?

Unul, doi indivizi conduşi de egoism mârşav de o rea voinţă ne mai pomenită prin epistole secrete seduc respective se nisuesc a seduce pe cunoscuţii lor, ca sĕ nu ne spriginească în acţiunea noastră nobilă.

Şi pentru ce?

Pentru-că această petrecere ar fi confesională!

Ce minciună grosolană, ce abuz impertinent.

Sau doară nu e destulă dovadă capul învitării, unde figurează expresiunea „Tinerimea română“ fară deosebire de confesionalitate, că mult onoratul public român sedus sĕ fie bine orientat, sĕ vadă, că intenţiunea respectivilor domni este rea, ear' ţinuta lor deamnă de tot dispreţul.

Dar' dacă mult on. public român sedus nu ar da crezĕmênt acestui nume colectiv (Tinerimea română), binevoească a petrece cu atenţiune atât numele diletanţilor, precum şi autorii pieselor ce se vor preda şi credem, că va fi pe deplin convins despre neadevĕrurile colportate din partea clicei secrete. Totodată declarăm solemn, că nici când nu am făcut şi nu facem distincţiune între confesionalităţi — ceea-ce ar fi foarte regretabil — când e vorba de ceva românesc, ear' respectivii, cari prin mijloacele murdare mai sus numite voesc sĕ adune o parte a publicului românesc inteligent, cari voesc sĕ facă vrajbă în sinul lui, — pereant.

Rugăm deci mult on. public român, zicem încă odată, fără deosebire de confesionalitaté — ca sĕ se convingă pe deplin sĕ binevoească a ne onora prin presenţa-'i, aşteptându-'l cu braţele deschise.

Cu deosebită stimă am rĕmas:

Oradea-mare, în 22 Ian. st. n. 1896.

Ai D-voastre stimători.

Pentru tinerimea română arangiatoare:

Iaan Ciordan, iurist gr.-cat. — *Georgiu Creţu*, iurist gr.-cat.
Silviu Pop, iurist gr.-cat. — *Remus Chucin*, iurist gr.-or.
Ioan Raţiu. — *Aurelian Crişan.*

„Furci, — nu pasaport!“

Cea mai nouă volnicie ungurească.

Primim următoarea scrisoare, în care ni-se vesteşte cea mai nouă volnicie ungurească.

Lăsăm sĕ vorbească faptele:

Cluj, 24 Ianuarie 1896.

Domnule Redactor!

Am procese, ca advocat, în străinătate, şi anume: în Londra, Alabama şi în Bucureşti. Am datorie faţă de clienţii mei, ca sĕ merg sĕ-'i represent. Am cerut deci pasport pentru Europa. Acì aclud scrisoarea nepotului meu şi te rog sĕ o publici împreună cu aceste şire, ca se vadă lumea cât de ticăloşi şi asiatici oameni se plătesc la ministerul din Budapesta, cu dările grele, ce le execută de pe spatele poporului nostru.

Eu sûnt agraţiat de Maiestatea Sa şi sûnt oare sub cercetare criminală? Pe basa cărei legi 'mi-se ia dreptul de a eşì din ţeară şi a-'mi vedè de afacerile oficioase?

Sûntem oare noi câţiva Români *internaţi şi după agraţiare?!*

'Mi-se pare, că acest lucru cu mai mult drept se poate numì „explicaţiunea situaţiunii“ decât protestul fraţilor nostri!

Al d-tale, Cu distinsă stimă:
Iuliu Coroianu,
adv, în Cluj.

*

Eată şi scrisoarea, la care se face provocare mai sus:

Budapesta 24 Ian. 1896.

Iubite Unchiule!

Azi fusei din nou la ministerul de interne. 'Mi-s'a spus, că descrierea persoanei cu bani cu tot a sosit, afacerea s'a şi resolvat: *denegându-'ţi-se din partea ministerului edarea pasaportului cerut.*

Am avut şi neplăcere cu respectivul oficiant. Anume la întrebarea-'mi pentru ce nu se dă d-voastre pasaport? 'mi-a rĕspuns: **Mit gondol ön? Hisz az memorandista, az mindig csak bajt és kellemetlenséget okozott a magyar alamnak. Akasztofât nem ut levelet kell annak adni!** (Pe românește: Ce crezi d-ta? Doar' acela-i memorandist! El numai năcaz şi neplăceri a făcut statului maghiar. **Furci, nu pasaport îi trebue lui!**“ Red.)

Natural n'am putut lăsa aceste blasfemii fără rĕspuns şi ne-am certat cum se cade. El nu ştia, că sûnt Român şi nepotul d-sale.

Iubitor nepot:
Iuliu Maniu.

Sûnt nu numai volnici călcătorii de lege — dar' şi infami la culme.

Anul millenar nu-'i găseşte, decât tot cei vechi.

Nici „Milleniul“ penei măiestre nu 'i-a îndulcit!

SERVICIUL TELEGRAFIC
al „TRIBUNEI“.

Viena, 25 Ian. n. Ambasadorul turcesc de aici, Galib-bey, s'a întors din Constantinopol şi va depune peste câteva zile scrisorile sale de rechemare, fiind transmutat la Berlin.

Viena, 25 Ian. n. Delegaţii Bulgariei însărcinaţi cu negocierile pentru închierea unei convenţiuni comerciale, au ţinut azi prima şedinţă cu exmişii guvernului austro-ungar.

Viena, 25 Ian. n. Ziarul antisemit „Deutsches Volksblatt“ a fost confişcat din causa unui articol foarte aspru contra Polonilor, întitulat „Polonizarea Austriei“.

Bruxella, 25 Ian. n. Starea de sănĕtate a Reginei este îngrijitoare.

Belgrad, 25 Ianuarie n. Ultimul recensemênt al poporaţiei din Belgrad arată numai 57.000 locuitori, cu străinii împreună. Toate ziarele îşi exprimă îngrijirea din causa acestui resultat.

Posta redacţiunii.

Dlui R. B Loco. Observă, că scrisoarea publicată în „Revista Orăştiei“, la care se provoacă „amicul acelei foi e datat 5 Ianuarie n. Domnii subscrişi nu puteau cunoaşte atunci detailurile crisei din redacţiune, altcum nu mai puteau cere *status quo ante.*

I. M. Ritişorean. Numai un advocat îţi poate da rĕspuns corect. Întrebările nici nu sûnt exacte, căci nu apare oare e chestiune urbarială sau de drept civil. În chestiunea urbarială vĕ recomandăm ca specialişti pe: adv. M. Orbonaş, S.-Reghin, Dr. Isac, Cluj In oraşele, de cari întrebi nu cunoaştem specialişti.

Bibliografie.

La librăria „Institutului Tipografic“ din ibiiu se află următoarele cărţi:

„Memorial“, Archiep. şi Metropolitul Andrei baron de Şaguna, de Nicolae Popea	fl. 1.30
„Doina“, conf. ţinută la ateneul din Bĕrlad, de Mândrescu	„ —.28
„Critice“ 1867—1892, de Maiorescu. Vol. I. şi II. à 2 fl. — cr.	„ 4.—
„Poveştile Bănatului“, de Cătana	„ —.30
„Literatura popor. română“, de Gaster	„ 2.50
„Introducere în Cărţile Testamentului vechiu şi nou“, de Dr. Iuliu Olariu	„ 2.50
„Cerşitorul“, dramă în 2 acte de Livescu	„ —.50
tudii Critice“, de Ghera. Vol. I. şi II. à 2 fl. 20 cr.	„ 4.—
„Higiena română“, de Dr. Leo Murĕşianu	„ 1.—
„Izvoade“, de Demetrescu . .	„ 4.—
„Trandafiri şi viorele“, de Pop-Reteganul	„ —.60
„Din Moldova“, schiţe de Kotzebue	„ 1.—
„Floarea din Firenze“, de Livescu	„ —.50
„Istoria Românilor sub Mihaiu-Vodă-Viteazul“, de Nicolau Bălcescu	„ 2.—
„Trávniţe“, 10 piese Slovăceşti Vol. I. şi II. à 1 fl. 50 cr. . .	„ 3.—
„Scrierile părinţilor apostoleşti“, de Dr. Iuliu Olariu . .	„ —.70
„Merinde dela şcoală“, de Popa	„ —.60
„Despre influenţa împregiurărilor“, de Panaite Zosin .	„ —.50
„Memorii din timpul rĕsboiului“, de Georgescu	„ —.88
„Pui de lei“, poesii eroice, de Neniţescu	„ 1.—
ediţie de gală	„ 2.—
„Poesii“, de Macedonski . . .	„ 2.—
„Copii de pe natură“, de Negruzzi	„ 1.50

*

La comandele din afară sĕ se adaugă pentru porto postal totdeauna încă 5 cr., ear' pentru expediţie recomandată 20 cr. v. a. Pentru siguranţa expediţiei se recomandă modalitatea din urmă.

Cine ţine sĕ aibă un calendar frumos şi util, sĕ ceară *„Calendarul revistei Lumea Ilustrată“*. Acest calendar conţine mai mulţi articoli beletristici şi humoristici şi peste 100 ilustraţiuni şi costă 1 leu în oraş şi în provincie 1 leu 30 bani. Se află de vênzare la toate librăriile ca şi la editorul Ig. Hertz, (hotel de France), Bucureşti, ear' în Ardeal la „Institutul Tipografic“ Sibiiu.

Călindarul zilei.

26 Ianuarie n. 1896.

Iulian: SS. PP. ucişi în Sinai.

Gregorian: Policarp.

Soarele: rĕsare 8.07 apune 3.56 m.

Buletin meteorologic.

Sibiiu, 25 Ianuarie n. 8 ore dimineaţa.

Presiunea atmosf. în mm. (Mediul lunar 726.5)		Temperatura după Celsius	Maximul şi minimul de temperatură	Direcţia vêntului
Observată	Diferenţa din preziuă			
731.1	—1.9	—9.6	—6 0—12 2	NV

Din ţeară 25 Ianuarie n. 7 ore dimineaţa.

Staţiunile	Presiun. atmosf. în mm.	Temperatura Celsius	Vêntul	
			direcţia	tăria
Budapesta . .	760	+ 11.9	N	3
Sătmar . . .	760	+ 15.2	SO	2
Cluj	758	+ 17.0	V	2
Orşova . . .	—	+ —.	—	
Arad . . .	76	+ 9.8	—	
Panciova . .	761	+ 13.0	V	2

Teatru orăşeneso în Sibiiu.

Duminecă, în 26 Ian. n. 1896.

La orele 3 după ameazi:

„Ihr Korporal“.

Comedie în 5 acte.

La orele 7 seara:

„Gebildete Menschen“.

Piesă poporală în 4 acte.

*

Luni, 27 Ianuarie n. 1896:

„Sie wird geküsst“.

Comedie.

Stofe de mĕtasă pentru bal 35 cr.

până 14.65 fl. de metru — precum şi **mĕtasă Henneberg** neagră, albă sau colorată dela 35 cr. până la fl. 14 65 de metru, damaste lucii, bresdate şi mustrate etc. (circa 240 diferite calităţi şi 2000 diferite colori, desine) se expedează *acasă liber de porto şi dare.* Cu încungiurarea mustrei. Porto duplu în Helveţia. [122] 1—5

Fabrica de mĕtasă G. Henneberg
(furnisor ces. şi reg. al Curţii), **Zürich.**

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 23 Ian. n. 1896.

Sĕmânţe	Qualitatea per Hect.	Preţul per 100 chilogr. dela	Preţul per 100 chilogr. până	Qualitatea per Hect.	Preţul per 100 chilo dela	Preţul per 100 chilo până
Grâu						
Bănăţenesc nou	77	6.60	6.70	78	6 65	6.80
Grâu dela Tisa „	77	6.65	6.75	78	6.75	6.85
Grâu „ Pesta „	77	6.60	6.70	78	6.65	6.75
Grâu de Alba-Reg. „	77	6.60	6.70	78	6.65	6.80
„ „ Bacîca „	77	6.70	6.80	78	6.80	6.90
Grâu ung. de Nord „	77	—.—	—.—	78	—.—	.—

Sĕmânţe, vechi ori noue	Soiul	Qualitatea per Hect.	Preţul per 100 chilogr. dela	Preţul per 100 chilogr. până
Sĕcară		70—72	6.35	6.40
Orz	de nutreţ	60—62	5.—	5.20
„	de vinars	62—64	5 50	6 30
„	de bere	64—66	6 80	8 —
Ovĕs	—	39—41	6.10	6.30
Cucuruz (porumb)	bănăţ.	75	—.—	—.—
„	de alt soiu	75	4 —	4.1
Meiu		—	—.—	—.—
Hrişcă		—	5.40	5.75

Marfă pe termin.			Bani per 100 chilogr.	Marfă per 100 chilogr.	
	Grâu	Sept.-Oct.	—.—		—.—
	„	Mart.-Apr.	6.91		6.93
	Cucuruz	Maiu-Iun.	14.46		4 48
	„	Iulie-Aug.	6.13		6 15
	Ovĕs	Iunie	—.—		— —
	„	Oct.	—.—		— —

Producte diverse		Soiul	Cursul dela	Cursul până
Preţuri pe 100 chilograme.	Sĕm. de trif.	Lucernă ungurească	38.—	48 —
	„	roşie	36.—	43.—
	Oleu de rap.	rafinat	—	—
	Uns. de porc	dela Pesta	59.50	64.—
	„	dela ţeară	—	—
	Slănină	svĕntată	53.—	53.50
	„	afumată	58 50	59.50
	Sĕu		—	—
	Prune		15 75	16.—
	Lictar	slavon, nou	16.75	17.—
	„	bănăţenesc	17.—	17.50
	Miere	brută	—	—
	„	galbină străcurată	—	—
	Ceară	de Rosenau	—	—
	Spirt	brut	—	—
	„	Drojdiuţe de spirt	—	—

Cursul ploţii din Sibiiu.

Din 25 Ianuarie n. 1896

Hârtie-monetă română . .	Cump.	9. 6	vênd.	9.60
Lire turceşti	„	10.50	„	10.60
Imperiali	„	9.61	„	9.64
Ruble ruseşti 100 à . . .	„	127		129
Galbeni	„	5.65		5.70

Bursa din Budapesta.

Din 23 Ianuarie n 1896

Renta de aur ung. 6%	—.—
„ de aur ung. 4%	120.50
„ ung. val. cor. 4%	98.25
Amortisarea datoriei căilor ferate ung.	123.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	119.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	100.50
Bonuri rurale ung.	97.—
„ „ croate slavone	98.25
Obligaţiunile desp. regaliilor	100.—
Împrumut cu premiu ung.	154.—
Losuri pentru regularea Tisei şi Seghedin . .	140. —
Renta de hârtie austriacă.	99. —
„ de argint austriacă.	99. —
„ de aur austriacă.	120.—
Losurile austriace din 1860	—.—
Acţiunile băncii austro-ungare	1010.—
„ „ de credit ung.	—.—
„ „ „ „ austr.	—.—
Scrisuri fonciare ale institut. de cred. şi economii „Albina“	100.75
Argintul	—.—
Galbeni împĕraţeşti	5.71
Napoleon-d'ori	9 58
Mărci 100 imp. germane	59 05
Londra 10 Livre sterlingi	121 05

Bursa de Viena.

Din 23 Ianuarie n. 1896

Renta de aur ung. 6%	—.—
„ „ „ „ 4%	120.70
Renta ung. v. c. 4%	98.—
Împrumutul căilor ferate ung.	123.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	119.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	100.40
Bonuri rurale ung.	96.35
„ „ croate-slavone	101.—
Împrumut cu premiu ung.	157.50
Losuri pentru regularea Tisei şi Seghedin . .	147. -
Renta de hârtie austriacă.	99 55
„ „ argint austriacă.	99 55
„ „ aur austriacă	120 80
Losuri austriace din 1860	—.—
Acţiunile băncii austro-ungare	1018 -
„ „ de credit ung.	438.—
„ „ de credit aust.	241.—
Argintul	—.—
Galbeni împĕraţeşti	5.72
Napoleon d'ori.	9.60
Mărci 100 imp. germane	59.05
Londra 10 Livres sterlingi	121.—

Bursa de Bucureşti.

Din 11 Ian v. — 4 ore p m.	Cassa
Renta rom. per 1875 5%	100
Renta română amort. 5%	97
Renta (Scnuldverschreib)	09
Oblig. de stat C. F. R. 6%	—
Renta rom. (Rur. conv.) 6%	100
Împrumutul municipal 5%	87
Scrisuri func. rurale 5%	—
Scrisuri func. rurale 7%	—
Idem urbane 7%	—
„ „ 6%	102
„ „ 5%	87
Banca-Naţ. (100 lei vers. într.)	1463
Soc. Dacia-Rom. (250 lei vĕrs.)	420
Soc. de Asig. Naţ. (200 lei vĕrs.)	487
Soc. rom. de reasig.	118
Socr .de cou (250 lei vĕrs.)	103
Oblig. Cassei Pensiunilor	260
Agio	—
Schimb.	
Londra 3 luni	—
„ cek	—
Berlin 3 luni	—
„ cek	—
Paris 3 luni	—
„ cek	—
Viena	—
„	—
Agio	—

Pentru redacţie şi editură responsabil: **Andreiu Balteş.**
Proprietar: Pentru **T. L. Albini** sub secuestru: **Iosif Marschall.**

[3631] 3—12

Kathreiner
CAFEA DE MALTA KNEIPP

Se capătă pretutindeni. - ½ Chilo 25 cr.

Ce e a lui Kathreiner cafeaua de maltă Kneipp?

Aceasta e o cafea adevărată pentru familie si sănătate, care prin modul de fabricaţiune a lui Kathreiner are plăcutul gust de cafea de boane şi numai prin acésta, fără de celelalte avantagii, sě deosebeşte acéstă cafea de maltă de toate celelalte producte.

Cafeaua-Kathreiner este cel mai gustos, sănătos şi ieftin surogat la cafeaua de boane. E un product curat al naturei în boane întregi şi sě usează cu mare avantagiu in locul celei măcinate, in locul acelor surogate pentre cafea, cari sunt pentre publicul cumpărător necontrolabile, şi cari prin cercetări oficióse sau dovedit adese de falsificate prin adausuri străine. Începênd cu o terţialitate, se póte amesteca mai târziu cafea de boane cu cafea Kathreiner, si astfel pe lângă efectul nepreţuit asupra sănătăţii, dobândeşti si un câstig în fiecare gospodărie.

Cafeaua Kathreiner este recomandată de cei mai renumiţi medici şi zilnic se dovedeşte ca un bun mijloc de consumat în institute publice şi în sute de mii de familii. Şi »pură« adecă fără adaus de cafea de boane, cafeaua Kathreiner este cel mai excelent mijloc de întărire precum şi cel mai sănătos, uşor de consumat şi totodată o beutură gustósă.

Nici o gospodină conscienţiósă sau mamă, nici un iubitoriu de cafea in genere, sě nu intârzie, ca pentru propria sănătate să sě folosească de cafeaua de maltă Kneipp. Numai sě fie cu luare aminte la netrebnicile imitaţiuni, prin cari publicul mereu este expus inşelăciunei şi sě considere la cumpărare marca de pe pachetele originale albe cu numele

Kathreiner!

Precauţiune! În interesul propriu nu lăsaţi se fiţi momiţi! Veritabilul „Kathreiner" nu poate şi nu-i permis sě se vândă cumpenit, sau în altfel de pachetagiu.

Gichtfluidul lui KWIZDA
[1793] 24—40
De mulţi ani probat ca leac de casă, care alină durerile. Fricţiuni întăritoare înainte şi după ture mari. Preţul unui flacon 1/1 fl. 1 v. a.; flacon 1/2 60 cr. v. a.
Deposit principal: Apoteca cercuală Korneuburg I. Viena.
Se poate căpăta în toate farmaciile.
Sě se observe cu atenţiune marca şi sě se ceară exclusiv Gichtfluidul lui KWIZDA

„VICTORIA",
INSTITUT DE CREDIT ŞI ECONOMÍI, SOCIETATE PE ACŢII
Sediul: ARAD, casa proprie, calea Archiducele Iosif nr. 2.
Întemeiată la 1887.
Capital de acţii fl. 300.000. Fond de reservă fl. 90.000.
Depuneri fl. 900.000. Circulaţia anuală fl. 10,000.000.
Primeşte depuneri spre fructificare, după care solveşte 5% interese fără privire la terminul de abzicere.
Dare de venit după interese încă o solveşte institutul separat.
După starea cassei, depuneri până la fl. 1000 se restituesc îndată la pesentarea libelului fără abzicere.
Depunri se pot face şi prin postă şi se efectuesc momentan după sosirea comandei.
[398] 1—50 Direcţiunea institutului.

SENSAŢIUNE
fac din nou inventatele
ciasornicele de buzunar goldin-remontoir originale de Genua
cu capac duplu,
mechanism fin de precisiune din nikel, şi cadran emailat.

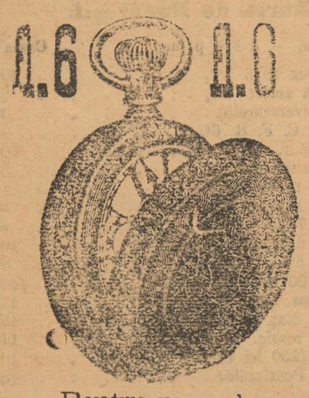

Aceste ciasornice, mulţumită amestecului de metal specific şi cu totului nou, chiar şi de către oamenii de resort se pot cu greu deosebì de ciasornicele veritabile de aur, atât ce priveşte înfăţoşarea, cât şi lucrul nobil şi artistic (gravagiu exclusiv de mână). Pentru ciasornicele noastre de goldină oferim garanţia cea mai sigură, că-'şi păstrează pentru totdeauna asemănarea cu aurul şi că mechanismul este cu cea mai mare îngrijire regulat şi reparat. [3763] 5—6

Pentru mersul regulat se dă o garanţie în scris pe trei ani.

Preţul pro bucată 6 fl.

La acestea un lanţ de goldină cu carabin de siguranţă în fason sport, marquis sau chirasă, preţ pro bucută fl. 1.50.

La fiecare ciasornic un etui gratuit de pele.

A se recomanda prin depositul central

Alfred Fischer, Viena, I., Adlergasse Nr. 12.

Poate sě trăească fără grije!

Cel-ce 'şi-a procurat coşniţele mele de stupărit, cari au patentă liberă în toate statele din Europa, după al meu sistem o coşniţă aduce un venit de 20—30 fl. anual. Costul unei coşniţe e fl. 5.50. [3605] 5—12

O carte cu explicaţiune 50 cr.

Rónay Lajos,
Szőllős-Györök. Somogy.

Se află de vênzare la Institutul Tipografic T. L. Albini, Sibiiu

Călindarul „Lumea Ilustrată"
pe anul 1896
cu un bogat cuprins, cu preţul de 70 cruceri, împreună cu porto postal.

15 bucăţi fl. 5.75 — 15 bucăţi fl. 5.75

Adevěr!
Este neîntrecută şi sensaţională în lumea întreagă
Colecţia mea Austria
constătătoare din 15 scule admirabile
cu numai fl. 5.75
un orologiu de buzunar remontoar de aur „façon",
cu cel mai corect regulat aparat de precisiune (36 ore) şi cu un cadran de email. Cutioara orologiului frumos ciselată este din nou inventatul aur „façon", care de aurul veritabil nu se poate deosebì şi nu-'şi poate perde nici-când lustrul.

Pentru exactitatea orologiului remontoar garantez trei ani.

1 lanţ „panţeră" de aur imitat;
2 bucăţi de butoni pentru manşete, din aur imitat;
1 broş foarte frumos pentru dame;
3 butoni pentru piept, din aur imitat;
1 buton patent pentru gulere îndoite;
1 ac de cravate de tot fin;
1 futeral pentru orologiul de aur „fason";
1 oglindă de buzunar cu un etui;
1 ac de blusă, din aur fason;
2 bucăţi de inele cu simillibrilant şi rubine. [3672] 5—6

Toate acestea 15 admirabile scule laolaltă cu orologiul de aur facon costă numai fl. 5.75.

Se expedează cu rambursă şi în cas de neconvenire se retrimit 'anii. Firma:

Alfred Fischer, Viena, I., Adlergasse Nr. 12.

De stat aprobată
II. Loterie de classă ungară
din incidentul expoziţiei millenare în Budapesta
120.000 de losuri cu 45.007 câştiguri împărţite în trei classe şi un premiu. [24] 2—5

Datul tragerii:

pentru classa I.:	pentru classa II.:	pentru classa III.:
dela 5 până în 8 Februarie 1896.	dela 11 până în 14 Martie 1896.	dela 12 până în 8 Maiu 1896.

Preţurile losurilor (valabile pentru o classă):

1 întreg	1 jumătate	1 a zecea parte	1 a douăzecea parte
20.—	10.—	2.—	1 fl.

Preţurile losurilor compl. (valabile pentru toate 3 classele):

1 întreg	1 jumătate	1 a zecea parte	1 a douăzecea parte
60.—	30.—	6.—	3 fl.

Câştigurile se plătesc întregi, libere de dare şi taxe, şi fără nici o reţinere; tragerile stau sub supraveghierea autorităţilor statului şi se fac în presenţa unui notar public regesc. Publicând planul sortării, facem cunoscut, că losurile de azi înainte se pot căpăta pe lângă preţurile originale de mai sus dela colectorii făcuţi cunoscuţi prin placate.

Budapesta, 24 Decemvrie 1896.

Direcţiunea loteriei de classă ungare.

Cel puţin tot al treilea los câştigă.

ŞANSE DE CÂŞTIG
ca şi cari încă n'au mai fost nici odată
oferă
II. Loterie de classă ungară
aprobată de stat.

Cel puţin tot al treilea los câştigă.

450.007 câştiguri în bani, împărţite în 3 classe în sumă totală de 9,200.000 coroane.

Cel mai mare câştig în casul cel mai favorabil UN MILION coroane.

Planul de câştig:

Tragerea classei I.: Dela 5 până în 8 Februarie 1896.			Tragerei classei II.: Dela 11 până în 16 Martie 1896.			Tragerea classei III.: dela 12 până în 28 Maiu 1896.		
Câştiguri	Coroane	Coroane	Câştiguri	Coroane	Coroane	Câştiguri	Coroane	Coroane
1 à	80.000=	80.000	1 à	100.000=	100.000	1 premiu	600.000=	600.000
1 „	60.000=	60.000	1 „	60.000=	60.000	1 à	400.000=	400.000
1 „	40.000=	40.000	1 „	40.000=	40.000	1 „	300.000=	300.000
1 „	30.000=	30.000	1 „	30.000=	30.000	1 „	200.000=	200.000
1 „	20.000=	20.000	1 „	20.000=	20.000	1 „	100.000=	100.000
1 „	15.000=	15.000	1 „	15.000=	15.000	2 „	40.000=	80.000
1 „	10.000=	10.000	1 „	10.000=	10.000	2 „	20 000=	40.000
2 „	8.000=	16.000	2 „	8.000=	16.000	5 „	10.000=	50.000
8 „	4.000=	32.000	8 „	4.000=	32.000	10 „	8.000=	80.000
10 „	2.000=	20.000	10 „	2.000=	20.000	34 „	6.000=	204.000
13 „	1.000=	13.000	13 „	1.000=	13.000	100 „	2.000=	200.000
100 „	400=	40.000	100 „	400=	40.000	200 „	1.000=	200.000
860 „	200=	172.000	860 „	200=	172.000	2650 „	200=	530,000
9000 „	80=	720.000	9000 „	120=	1,080.000	22.000 „	150=	3,300.000
10.000	Câştiguri laolaltă	1,268.000	10.000	Câştiguri laolaltă	1,648.000	25.007	Câştiguri şi 1 premiu	6,284.000

Preţurile losurilor (valabile pentru o classă):

1/1	1/2	1/10	1/20
20.—	10.—	2.—	1.— florin

Losuri complete (valabile pentru toate trei classele):

1/1	1/2	1/10	1/20
60.—	30.—	6.—	3.— florini

Recomandă şi trimite pe lângă înaintarea mai întâiu a preţului sau pe lângă rambursă postală.

Budapesta, Servitenplatz Nr. 3. Carl Heintze, Budapesta, Servitenplatz Nr. 3.

Adresa telegrafică: Lottoheintze, Budapesta.

Pentru siguranţă se recomandă a cere trimiterea losurilor în scrisori *recomandate* şi are sě se trimită pe lângă preţurile originale de mai sus ale losurilor pentru portul scrisorilor recomandate şi pentru listele de tragere la losurile de classă 25 cr., pentru porto şi cele 3 liste de tragere la comandarea losurilor complete 50 cr.

Adresa telegrafică: Lottoheintze, Budapesta.

La I. loterie de classă ungară am împărţit eu la muşterii mei următoarele câştiguri principale: Câştigul principal de 400.000, 200.000, 100.000, 80.000, 50.000 de coroane etc., etc.

Pentru „Institut Tipografic" T. Liviu Albini sub secuestru: Iosif Marschall.

Pentru tipar responsabil Iosif Marschall.